Vikipeedia

Mongoli keel

Mongoli keel on mongoli keelerühma idarühma kuuluv keel. Mongoli keelt kõnelevad umbes 5 miljonit inimest, kellest 2 miljonit elavad Mongoolias ja 3 miljonit Põhja-Hiinas. Mongoli keelt kõneldakse vähemal määral ka Kõrgõzstanis ning Burjaatia Vabariigis Venemaal. Mongoli keel on Mongoolia riigikeel ning Hiina RV Sise-Mongoolia autonoomse piirkonna ametlik keel. Mongoli keele lähim sugulaskeel on burjaadi keel, mis on kõnelejate arvult teine keel Siberis.

Mongoli keel (Монгол хэл)	
Kõneldakse	Mongoolias, Hiinas (Sise-Mongoolias)
Kokku kõnelejaid	5 700 000
Keelesugulus	Altai keelkond Mongoli keeled **Mongoli keel**
Ametlik staatus	
Ametlik keel	Mongoolia Hiina (Sise-Mongoolia)
Keelekoodid	
ISO 639-1	mn
ISO 639-2	mon
ISO 639-3	mon

Sisukord

Kirjaviis

Sise-Mongoolias on kasutusel traditsiooniline mongoli vertikaalne kirjaviis, mis võeti üle uiguuridelt aastal 1208. Mongoli keele eripära on pikkade ehk topeltvokaalide rohkus sõnades ja paljudes kohanimedes, mis on maailma keeltes suhteliselt haruldane nähtus.

Mongoolias võeti 1931. aastal kasutusele ladina ja 1937. aastal kirillitsa tähestik. 1990. aastate algul üritati ajaloolist kirjaviisi taastada, kuid sellest loobuti peagi.

Kirillitsa tähestik

Esimeses ja teises reas mongoli keele suur- ja väiketähed. Kolmandas reas on märgitud eesti transkriptsioon. Neljandas, hallis reas UNGEGNi latinisatsioonisüsteemide töörühma latinisatsioon.

А	Б	В	Г	Д	Е	Ё	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н	О	Ө	П	Р	С	Т	У	Ү	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Э	Ю	Я
а	б	в	г	д	е	ё	ж	з	и	й	к	л	м	н	о	ө	п	р	с	т	у	ү	ф	х	ц	ч	ш	щ	ъ	ы	ь	э	ю	я
a	b	v	g	d	je (jö)	jo	dž	dz	i	j	k	l	m	n	o	ö	p	r	s	t	u	ü	f	h (hh)	ts	tš	š	štš		õ		e	ju (jü)	ja
a	b	v	g	d	yö	yo	j	dz	i	y	k	l	m	n	o	ö	p	r	s	t	u	ü	f	h	ts	ch	sh	shch	'	ï	ĭ	e	yu (yü)	ya

Viited

- Eesti Entsüklopeedia, 6. kd, lk 387. Tallinn, Valgus, 1992.

Välislingid

- Vikipeedia mongoli keeles (https://mn.wikipedia.org)